

Bogár László: Húszéves az euró

2019 január 17. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A közös pénz ura a „negyedik német birodalom”...

Mario Draghi az Európai Központi Bank elnöke azt mondta az euróról – igaz, ez a kijelentés a görög válság csúcspontján született –, hogy a közös európai pénz igazi természeti csoda, olyan, mint a poszméh például. A természeti törvények alapján ugyanis a poszméh nem tudna repülni. E logika szerint az eurónak nem szabad lenne m?ködni, de valahogy mégis csak m?ködik.

A dollárral szembeni világhatalmi játszma hullámvásait mutatja, hogy a dollár volt már erősebb, mint az euró (2002-ben 0,85 volt az árfolyam) és volt már gyengébb, 1,62 is, amikor 2008-ban a pénzhatalmi válság még csak Amerikában volt igen látványos. Az európai közös pénz létrehozása a dolog természeténél fogva egy világhatalmi játszma része volt, és az is marad. E játszma lényege, hogy világot irányító „nem létező” globális szuperstruktúra, noha az elmúlt évszázadok során mind az öt nagy nyugat-európai kereskedő- s bankárnemzet volt már egy időre „világbirodalom” (Portugália, Spanyolország, Franciaország, Hollandia és Nagy-Britannia), amikor Németország „következett” volna, ezt a huszadik század két világháborúja segítségével durván megakadályozta.

A huszadik század második felében azonban a jelek szerint egy olyan háttéregyezség született, amelynek alapján Németország, egyfajta történelmi vigaszágon, mégis megkapta az esélyt arra, hogy „kvázi-világbirodalmat” hozzon létre. A második világháború utáni Németország tehát valójában egy olyan „negyedik birodalom” volt, amelynek ugyan közvetlenül és nyíltan nem engedtetett meg, hogy tényleges világbirodalom legyen, de a „negyedik német birodalmi márka” mégis megszülethetett, és ez lett az euró.

Aligha vitatható ennek nyomán az, hogy a közös pénz ura a negyedik német birodalom, és hogy egyúttal, mint minden birodalmi hatalompénz esetében, a legfőbb haszonélvezője is. Ám egyre több jel utal arra, hogy egyfelől a negyedik német birodalom, hatalompénzének, az eurónak köszönhetően némileg „túlnyerte” magát, másfelől, és ez a nagyobb strukturális fenyegetés, a hanyatló amerikai birodalom számára a negyedik német birodalom egyre inkább meggyengítendő riválisként tételeződik.

Nem arról van szó, mintha bármilyen realitása is lenne annak, hogy Portugália, Spanyolország, Franciaország, Hollandia, Nagy-Britannia és az Amerikai Egyesült Államok után Németország válhatna a Nyugat hetedik világbirodalmává, de az „utódlás” során szerepe felértékelődhet, és ezt a világ urai nagyjából ugyanannyira nem szeretnék, mint a huszadik század első felében lebonyolított első és második világháború néző projektjük idején. Ráadásul a negyedik német birodalom története során először kénytelen szembesülni egy olyan lelki, erkölcsi, szellemi belső válsággal, amelynek kimenetele ma még teljesen bizonytalan, de az bizonyosnak látszik, hogy ha rövidesen nem talál kiutat ebből a válságból, akkor sorsa megpecsétlődik. És ebben az esetben nemcsak világbirodalmi ambícióitól búcsúzhat el végleg, de kulturális értelemben vett léte is megkérdőjeleződhet.

Az euró hatalomgazdasági szempontból olyan eszköznek bizonyult a negyedik német birodalom kezében, ami számára kényelmesen gyenge, így tartósan a világ egyik legnagyobb kereskedelmi többletét biztosítja, ám legfőbb európai partnerei számára meg veszedelmesen, sőt most már szinte végzetesen erős. Az euró húszéves történetéről írt összefoglalójában a Bloomberg ezért az eurózóna országait három csoportra osztja. Az első csoportba tartozik Németország mellett Ausztria, Belgium, Finnország és az eurót bevezető kelet- s közép-európai államok, Szlovákia, Szlovénia és a három balti ország, amelyek egyértelmű nyertesek, mert lényegében a német „birodalmi övezet” részei.

A második csoportba két különböző ok miatt kerültek azok, amelyek már kissé „problémásabbak”. Az egyik kör Hollandia és Luxemburg, amelyek szintén a német birodalmi övezet részei, de saját pénzhatalmi játszmáik miatt számukra az euró már hordoz ellentmondásokat. A csoport másik körébe viszont a kiegyensúlyozatlan perifériás országok tartoznak: Görögország, Írország és Portugália. Ám az igazi stratégiai kihívást a harmadik csoport országai jelentik, ahová a két, méretét tekintve jelentéktelen, de geopolitikailag nagyon „érzékeny felületet” jelentő Málta és Ciprus mellett, a Brexitet követő Európai Unió Németország utáni három vezető nemzete Franciaország, Olaszország és Spanyolország tartozik. E három ország esetében mutatkozott meg a legnyilvánvalóbb módon, hogy a negyedik német birodalmi márkaként működő euró milyen mértékben kelti a valóságos teljesítmény illúzióját.

A nyolcvanas évektől kezdődően a jóléti állam egyre működésképtelenebbé vált e három országban is, mert a globális tőkestruktúrák egyre inkább felmondták az addigi alkut, termelésüket az olcsó bér, alacsony adójú országokba telepítették. Az olasz, francia, spanyol reálbérek eróziója az euró bevezetése után megállt, sőt

visszafordult, ám ennek ára a német birodalommal szembeni egyre súlyosabb eladósodás lett. A bérek eróziója kikerülhetetlenül újra felgyorsult, ráadásul a fokozódó migráció miatt a szociális transzferek kiegyenlítő hatása is megszűnben van. Mindez egyre súlyosabb társadalmi konfliktusokat szít, és óriási nyomás alá helyezi az eurót, mert a negyedik német birodalom az eddig követett stratégiával nem képes megkötdetni a rendszert.

Az euró és az egész Európai Unió tehát fennállásának legsúlyosabb kihívása előtt áll. A következő húsz év, ha lesz egyáltalán, az elsőnél is kalandosabb lehet.

Bogár László - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>.

illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin megkötdését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló